

Finansdepartementet
via Infrastrukturdepartementet
Enheten för samhällets digitalisering
103 33 Stockholm
E-post: i.remissvar@regeringskansliet.se; i.esd.remissor@regeringskansliet.se;
fi.ofa.dis@regeringskansliet.se

Stockholm
2023-02-21

Ert dnr
I2022/01758

Vårt dnr
2022/144

Remissvar angående Kommissionens förslag till förordning om övergripande cybersäkerhetskrav på produkter med digitala element och om ändring av förordning (EU) 2019/1020

Näringslivets Regelrådet NNR har beretts tillfälle att avge yttrande över ovan nämnd remiss och anför följande;

Bakgrund

Den 15 september 2022 presenterade Kommissionen ett förslag till förordning om horisontella cybersäkerhetskrav för produkter med digitala inslag och ändring av förordning 2019/1020. Kommissionens syfte med förslaget är att skapa förutsättningar för utveckling av säkra produkter med digitala inslag genom att försäkra att hård- och mjukvara placeras på marknaden med färre sårbarheter och att tillverkare tar större ansvar för produkters cybersäkerhet genom deras livscykel. Förslaget syftar även till att konsumenterna ska få tillräcklig information om cybersäkerheten för de produkter med digitala inslag som de köper och använder. Ekonomiska operatörer, vilket i huvudsak är tillverkare, importörer och distributörer, ska följa de cybersäkerhetskrav förordningen anger för alla produkter med digitala inslag för att de ska kunna göras tillgängliga på den inre marknaden. Kraven innebär att tillverkare ska ta cybersäkerhet i beaktande i designen och utvecklingen av produkter med digitala inslag. Därtill ska tillverkare granska säkerhetsaspekter under utvecklingsprocessen, ha transparens gentemot konsumenterna gällande cybersäkerhetsaspekter samt försäkra säkerhetsstöd och uppdateringar på ett proportionerligt sätt under produktens livscykel. Regelefterlevnad uppvisas genom en konformitetsbedömning.

Remissunderlagen

NNR noterar att remissunderlagen från Finansdepartementet enbart innehåller Kommissionens förslag till förordning om övergripande cybersäkerhetskrav för produkter med digitala element. NNR menar att ytterligare underlag hade underlättat remissinstansernas arbete. De kompletterande underlagen i ämnet som NNR på egen hand skaffat sig tillgång till är:

- Kommissionens konsekvensrapport ”Commission staff working document – Impact assessment report Part 1-3 (SWD(2022) 282 final)
- Regeringskansliets Faktapromemoria 2022/23:FPM6 – Förordning om horisontella cybersäkerhetskrav för produkter med digitala inslag

Dessa underlag måste betraktas som högst relevanta i sammanhanget och borde ha bifogats remissunderlagen från Finansdepartementet. Vidare hade NNR önskat att remitteringen hade skett i närmare anslutning till att Kommissionen presenterade sitt förslag och innan förhandlingarna kring förslaget hade kommit igång, för att ge remissinstanserna möjlighet att bidra med synpunkter till den svenska inställningen till förslaget. Eftersom förhandlingar pågår har rimligen en svensk förhandlingsposition redan tagits fram och också presenterats, varför möjligheter att påverka denna med argument i nu pågående konsultation sannolikt är mindre än de borde ha varit.

Generella synpunkter angående en svensk konsekvensutredning av förslagen

NNR noterar att det inte går att utläsa från EU-kommissionens konsekvensanalys vilken påverkan förslaget kan komma att ha på berörda företag i Sverige. NNR vill därför understryka vikten av att en konsekvensanalys av förslaget utförs på nationell nivå så snart som möjligt, och innan beslut är fattat på EU-nivå. En sådan analys bör ställa den uppskattade nyttan av förslaget mot dess uppskattade kostnader för svenska företag. Det är viktigt att beakta om en ändring som förväntas innebära besparingar för företag också skulle kunna innebära oförutsedda kostnader. En tidig nationell konsekvensanalys skulle ge svenska beslutsfattare ett bra underlag inför och under förhandlingar med representanter från andra medlemsstater. NNR anser att det är för sent att påbörja arbetet med en nationell konsekvensanalys vid genomförandet av ett beslut i svensk rätt, eftersom det då inte går att påverka utformningen av det uppdaterade direktivet.

Konsekvenser

NNR noterar att medlemsstaterna enligt den föreslagna förordningen förväntas utföra någon form av konformitetsbedömning för att övervaka att företagen följer det föreslagna regelverket. Hur stor den administrativa bördan för företagen i Sverige kan förväntas bli av detta framgår inte av underlagen. Konsekvenserna av denna konformitetsbedömning för svenska företag måste utredas för att remissinstanserna ska kunna framföra relevanta synpunkter på detta till departementet.

Departementet skriver i ovan nämnda faktapromemoria att ”Förslaget till förordning kommer sannolikt att öka den administrativa bördan för företag.” Detta utlåtande behöver siffer-sättas för att remissinstanserna ska kunna ta ställning till rimligheten i ökningen av den administrativa bördan.

NNR noterar att tillverkare av produkter med digitala inslag ska rapportera kända aktivt utnyttjade sårbarheter och incidenter som påverkar en produkts säkerhet till EUs cybersäkerhetsbyrå (Enisa) inom 24 timmar från och med att sårbarheten eller incidenten kommit till kännedom. Detta tidsspann kan förefalla relativt kort och NNR frågar sig hur stor den administrativa bördan för företagen kan förväntas bli för att uppfylla kravet. NNR frågar sig vidare om den administrativa bördan skulle minska avsevärt om tidsfristen i stället vore exempelvis 48 timmar.

NNR noterar att Kommissionen har uppskattat den totala administrativa bördan för samtliga företag inom EU till cirka 29 miljarder euro. Samtidigt menar Kommissionen att initiativet skulle kunna leda till kostnadsbesparingar på uppemot 180-290 miljarder euro årligen, till följd av färre ”incidenter”. Hur detta samband ser ut för just svenska företag behöver också beskrivas, så snart som möjligt. NNR uppfattar vidare att små och medelstora företag kan förväntas påverkas både som tillverkare av produkter med digitala inslag och som användare av desamma. Hur de små och medelstora svenska företagen påverkas totalt av förslaget behöver också beskrivas.

NNR frågar sig hur avgränsningen mot icke kritiska produkter med digitala inslag ska utformas och förväntas påverka sådana tillverkare, så att inte cybersäkerhetskraven drabbar produkter där nyttan är minimal.

NNR frågar sig hur förslaget kan komma att påverka företagens behov av skydd mot spridning av känslig företags- och produktinformation. Denna fråga behöver adresseras i en svensk konsekvensutredning.

NNR noterar att kommissionens förslag innehåller maximala nivåer för administrativa avgifter, att implementeras i nationell lagstiftning, vid företagens bristande uppfyllande av kraven. Konsekvenserna av sådana max-nivåer för svenska företag behöver beskrivas.

NNR noterar att kommissionens föreslagna förordning föreslås träda i kraft inom 24 månader efter beslut, generellt sett. Denna tidsfrist kan förefalla relativt kort när anpassningar till tekniska standarder av produkter som utvecklas och produceras med långa ledtider (exempelvis lastbilar), ska genomföras. NNR frågar sig vilka effekterna, positiva och negativa, skulle bli av att fristen i stället sattes till 48 månader.

Delegerade akter och genomförande-akter

NNR noterar att förordningsförslaget innehåller mandat för Kommissionen att anta delegerade akter samt genomförande-akter.

För att se till att de krav som kommer att ställas i dessa delegerade akter är rimliga och inte överlappar med befintliga regler eller andra förslag till regler samt att de alternativ som uppnår syftet till lägsta kostnader för näringslivet väljs är det viktigt att berört näringsliv ges möjlighet till tidig insyn och dialog (samt under hela processen) samt blir lyssnade på i kommissionens framtagande av delegerade akter. Vidare att konsekvensbedömningar verkligen görs avseende förslag som kan få betydande konsekvenser. Regeringskansliet och svenska myndigheter bör också bjuda in till en tidig dialog med representanter för berört svenskt näringsliv för att diskutera tänkbara alternativ till och konsekvenser av tidiga utkast som diskuteras samt kring ev. specifika svenska förutsättningar.

NNR noterar mer konkret att enligt artikel 50 i förordningsförslaget ska Kommissionen samråda med experter från medlemsstaterna inför framtagande av delegerade akter. Det saknas helt skrivning om att samråd ska ske med företrädare för näringslivet och berörda företag.

Erfarenheten från NNRs medlemmar är att användandet av delegerade akter har ökat. Denna utveckling är oroande då kraven på transparens och samråd är betydligt lägre än för den normala EU-lagstiftningsprocessen. Det är också så att ingen djupgående analys föregår en

delegation för att undvika att frågor som kan få betydande effekter för såväl medlemsstaternas ekonomier som företag blir föremål för delegation.

Slutsats

NNR finner att underlaget från Finansdepartementet behöver kompletteras med en utredning av förslagets effekter på svenska förhållanden. NNR finner vidare att Finansdepartementets remissunderlag behöver kompletteras med ytterligare redan befintliga underlag, bland andra de som listas ovan. NNR finner även att Kommissionens konsekvensutredning behöver kompletteras för att kunna ligga till grund för beslut.

Näringslivets Regelnämnd NNR

August Liljeqvist